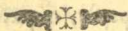

ΡΟΙΗΤΙΚΟΣ ΑΝΘΩΝ

ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΣ

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛ. ΛΕΗ 20.

ΦΥΛ. ΠΡΩΤΗ. ΛΕΠ. 40.

Η συνδρομή προπληρωτέα και υποχρεωτ. δι' ἕν ἔτος· ἐν Ζακύνθῳ ἀνά τριμ. δρ. 2
Ἐν τῇ Πρωτευούσῃ καὶ ταῖς Ἐπαρχίαις ἑτήσια 8. Ἐν δὲ τῇ Ἀλλοδαπῇ φρ. χ. 10

ΕΝ ΖΑΚΥΝΘῳ ΣΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1887. | ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ Ι. Γ. ΤΣΑΚΑΣΙΑΝΟΣ.

ΕΤΟΣ Α΄.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΝ

ΑΡΙΘ. 22

Ποιήσεις.—Γ. Τερτσέτη, κατὰ μετάφρ. Α. Βλάχου,—Ἰουλ. Τοπάδου,—
Π. Σκαλτσούνη,—Μαρτζώκη,—Δ. Γ. Καμπούρογλου,—Ἰατρίδου—Τσακασιάνου.
—Φωσκόλου, Ὅρις· μέρος Β΄. μετάφρ. Γ. Κ. Σφήκα — Γεώργ. Μαρκοράς,
ὑπὸ Σ. Δε-Βιάζη. Ἀγγελίαι.

ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΤΕΡΤΣΕΤΗ

Ο ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΑΦΥΗΝΙΖΟΜΕΝΟΣ ΕΝ Τῇ ΕΙΡΚῆ:

(Ἐκ τοῦ δράματος Ο ΣΩΚΡΑΤΗΣ κατὰ μετάφρ. ἐκ τοῦ Ἰταλ. ὑπὸ Α. ΒΛΑΧΟΥ)

«Ποῦ ἦμουνα ; τί εἶδα ; Θεοῦ τραγοῦδι
θαρῶ πῶς ἦτον τ' ὄνειρό μου.— Ἀκόμη
εἶν' ἡ ψυχὴ μου σεβασμὸ γεμάτη.—
Ἵς ὠραῖο λειβάδι, λαὸς πολὺς τριγύρω,
μοῦ φάνηκε ἔς τὸν ὕπνο μου πῶς ἦμουν.
Βουνάκι χαροπὸ ἦτον ἐμπρὸς μου,
καὶ ῥήτορας ξανθὸς ὀρθὸς ἐπάνω,
μὲ εὐμορφὴν ὄψι, μὲ γλυκὸ τὸ εἶμα,
ἔχυνε κάτω τὰ χρυσᾶ του λόγια
ἀπ' τὰ πλευρά του τ' ἀνθισμένα. Ὅλοι
τὸν ἄκουαν ἀναπνοὴ κανεῖς τους.
— αἶψά καθαραὶς ψυχαῖς, μακαρισμέναις
θα ἰδοῦνε, ἔλεγε, τοῦ Θεοῦ τὴν ὄψι,
καὶ ἔς τὰ Ἥλύσια, εὐτυχισμένοι πάντα,
θα ζήσουνε οἱ δίκαιοι τοῦ κόσμου.
Μέλι ἀπ' τὰ χεῖλια του ἔτρεχε ἡ γλύκα,
κ' ἦταν τὰ λόγια του ἀφρὸς χρυσάφι.
Ἐξάφνα, ἐκεῖ ποῦ ὁ σοφὸς λαλοῦσε,
καὶ ἄκουε καὶ θαύμαζεν ὁ κόσμος,

φονιάδαις άγριοι, με σπαθιά, κοντάρια,
 έχυθησαν 'ς τόν δίκαιον επάνω,
 κ' έχυθη αίμα 'ς τό ξανθό κεφάλι.
 Μία γυναίκα τότε, — άπ' τή γλυκειά της όψι
 του νέου μητέρα έλεγε, πώς ήτον —
 και ένας νέος τρυφερός, ώρχιος,
 άφοβοι οι δύο εμπρός εις τούς φονιάδαις
 του ματωμένου επήρανε τό δίκιο.
 'Αχ, πώς βαθειά επόνεσε ή καρδιά μου!
 'Ο νέος εκείνος με τό γαλανό του
 μάτι, με μάγουλο άσπρο δροσάτο,
 τό πρόσωπο του Ξενοφώντά μου είχε.
 Μανία μου ήρθε! τρελλός, ξαφνισμένος,
 κοντάρι, άσπίδα έτρεξα ν' άρπάξω,
 να πέσω άρματωμένος 'ς τούς φονιάδαις.
 Μα... ζύπνησα ενώ έτρεχα με βία,
 και συλλογηόμουν τί είδα 'ς τό όνειρό μου.
 Πάλι, σε λίγο, με ξαναπήρε ό ύπνος.
 Σε ζύλο άπάνω καρφωμένο βλέπω
 τόν ρήτορά μου τόν ξανθό αίματωμένο,
 κ' επάνω 'ς τό κεφάλι του μια άράδα
 με γράμματα ελληνικά τόν λέγαν
 δέν ξεύρω ποιανού έθνους βασιλέα...
 Χρυσό δέν είχε 'ς τά μαλλιά γεφάνι.
 άγκάθια μόνο όλόγυρα πλεγμένα.
 Τά πόδια του μου ήλθε τά χιονάτα
 να πέσω, να φιλήσω, γιατί λύπη
 μου έφερεν τό θείο πρόσωπό του,
 τό σήθος τό γυμνό ποϋ άγκομαχοϋσε.
 'Αλλά δέν μ' άφησε. 'Ησυχια έλύθη
 άπ' τ' άτιμα καρφιά ποϋ τόν κρατούσαν,
 μ' επήρε από τό χέρι και μου είπε:
 «Κύταξε γύρω!» — Κύταξα και είδα
 'σάν δάσος δένδρα πλήθος φυτευμένα,
 νέους πολλούς και γέρους μ' άσπρα γένεια,
 γυναίκαις άνδρειωμέναις και κοράσια...
 κι' άνθρώπους με σπαθιά ξεγυμνωμένα,
 μ' άγρια όψι, καθαρούς φονιάδαις,
 να κόφτουν τά κεφάλια άπ' τά κορμιά τους.
 Φωνή καμμιά δέν άκουα σωπαίναν

όλοι. Φωταίς είδα πολλές παρέκει,
 να καιν με ζωντανά κορμιά για ζύλα,
 και να φωτίξη ή κόκκινή των φλόγα
 τούς δρόμους όλους, τά ψηλά παλάτια.
 «Τους βλέπεις αυτούς όλους;» μου είπε ο νέος.
 «μαρτύροι εινε τής αλήθειας όλοι,
 αιόβλοιοι δικοί μου, μαθητάδες!
 κι' Μην τούς λυπάσαι φωτερό γεφάνι
 αθά πάrouνε κι' αυτοί και σύ μαζί τους
 «άπ' τή δικαιοσύνη τήν αιώνια!»

ΙΟΥΛΙΟΥ ΤΥΠΑΛΛΟΥ

Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΗΣ ΧΑΜΚΩΣ

Τί τρόμος επλάκωσε
 Το έρμο Τεπλένι;
 Σκιασμένος ο ήλιος
 'Στά όρη προβαίνει.
 'Ολόγυρα 'σκόωνται
 Βλασφήμιας, χαράς,
 Κατάραις και κλάυματα,
 Κκι τρέμου φωναίς.

'Στό μαϋρο κρεββάτι της
 Με λύσσα σπαρνάει.
 Για ιδίς, με τό θάνατο
 Βαρεία πολεμάει.
 'Ακόμη 'ς τά στήθεια
 Τήν άγρια ψυχή
 Βαστάει με τά 'δόντια
 'Η μάσσα του 'Αλή.

Σηκώνει τό πρόσωπο,
 Γυρίζει τό βλέμμα,
 'Ποϋ ο χάρος έθόλωσε,
 Και στάζει τό αίμα.
 Και ποτον εις τήν ύστερη
 Στιγμή αποζητά;
 Τηράει και αγωνίζεται
 Να 'βγάλη μιλιά.

'Α! θάνατε, σβύσετης
 Το λόγο εις τό στόμα.
 Για ιδίς, δέν έχόρτασε
 Τά αίματα άκόμα.
 'Α! λόγια τρομάρας
 Κι' έλεύθρου θά 'πβ,
 Φαρμάκια, μαχαίρια
 Θ' άφήσει του 'Αλή.

—Παιδί μου, ποϋ 'βρίσκεσαι,
 Κκι μ' άφησες μόνη;
 'Α! τρέξε, και ο θάνατος
 Γοργά με πλακώνει.
 'Στά μαϋρά μου στήθεια
 Παγώνει ή καρδιά,
 Και ειν' άλλαις γιομάταις
 Ζωή και χαρά.

'Ο πόνος τά κόκκαλα
 Μοϋ λύνει 'ς τό σώμα.
 'Ανθει 'ς άλλα πρόσωπα
 Του ρόδου τό χρώμα.
 Για 'μένα παντέρημο
 Κρεββάτι 'στη γή,
 Και γι' άλλαις τραγούδια
 Στεφάνια, χοροί...

Ἄ! κάμε, παιδάκι μου,
 Ἐρμιὰ τὸ Γαρδίκι,
 Πλατὺ κοιμητήριον
 Νὰ βόσκουν εἰ λύκοι·
 Ἄ! πνίξτε ἑστὰ αἵματα
 Μαννάδες, παιδιά,
 Παρθέναις καὶ γέροντες·
 Μαχαῖρι, φωτιά!

Φωτιά καὶ μαχαίρια!
 Ἐ τὴν ἔρημην ἀγκάλῃ
 Τῆς κόρης συντρίψετε
 Τοῦ νιοῦ τὸ κεφάλι·
 Τὸ βρέφος ποῦ τρέμοντας
 Βαστάει ἑστὸ βυζί,
 Σφραμμένο ἑστὰ πόδια τῆς
 Ἡ μάννα νὰ ἰδῇ.

Μαχαῖρι! Κι' ἀφῆστέ τους
 Χαράς, ἐδῶ κάτου
 Ἄργα ξεψυχίσματα,
 Λαχτάρια θανάτου.
 Φωτιά καὶ μαχαίρια!
 Μία πλάκα νὰ κλῆ
 Καὶ γάμου στεφάνια,
 Καὶ κόρη νεκρή.

Φωτιά καὶ μαχαίρια!...
 Τί πάγος μὲ ζώνει;
 Ἄνάθεμα, ἀνάθεμα!
 Ὁ ἥλιος θολώνει—
 Ποιὰ τρόμου φαντάσματα
 Ἐμπρός μου θωρῶ!...
 Ἀκέφαλα λείψανα,
 Τί θέλετε ἐδῶ;

Ἄτιμὲ! ἑστὸ κρεββάτι μου
 Σιμόνου ἀγάλια.....
 Ἄ! ρίχνουν ἀπάνω μου
 Τ' ἀχνὰ τους κεφάλια·
 Προφέρουν τὰ σιόματα
 Φοβέρα φρικτῆ·
 Ἄς φύγετε, ἀφήστε με
 Ἄδέλφια τ' Ἀλῆ!

Μαχαῖρι θεήλατο
 Κρυφὰ φοβερίζει.
 Φυλάξου! ἑστὸ κάστρο σου
 Ὁ χάρος γυρίζει!
 Ὀϊμέναν' ἐσίμωσαν,
 Ἐμπῆκαν, ὄμοῦν,
 Ὀϊμέναι! τὸ αἶμά σου,
 Παιδί μου, διψοῦν.

Ἄ! ἔπεσε, ἔπεσε
 Ὁ πρῶτος, σφραμμένος·
 Κλονίζεται ὁ δεῦτερος
 Βαρεῖα λαβωμένος...
 Ἀπάνω τοῦ ρίχνονται
 Σωρὸς τὰ σπαθιά...
 ὦ! θάνατε, κλεισέ μου
 Τὰ μάτια γοργά.

Λυπήσου με, θάνατε...
 Ἀκόμη δὲν φθάνει;
 Ἄστ' ἀέρι σηκώνεται
 Γυμνὸ γιαιταγάνι...
 Ὀϊμέναι! τὸν ἀρπαξάν
 Ἄπ' τ' ἄσπρα μαλλιά,
 Τὸν σέρνον ἀλύπητα...
 ὦ, τρόμου θωριά!—

Σταθῆτε!—ἕνα γόγγυσμα
 Θανάτου ἡγοικιέται!...
 Ὀϊμὲ, τὸ κεφάλι του
 Στὸ χῶμα πετιέται!
 Ἐγδίκησι, ἐγδίκησι,
 Μουχτὰρ καὶ Βελῆ...
 ὦ! ποῖος τὰ κεφάλια τους
 Κομμένα κρατεῖ;

Ἡ γῆς ἐσκοτεινίσατε,
 Ὁ ἄδης μουγκρίζει
 Τί τέρας τῆς κόλασης
 Φρικτὰ φοβερίζει;
 Ἄ! ρίχνεται ἀπάνω μου...
 Ἄ! μ' ἐπνίξε.... Ἀλῆ...
 —Ὁ χάρος τῆς ἀρπαξῆς
 Τὴν ἀγρία ψυχῆ.

Κ Α Π Ν Ο Σ

(τὸ ποιημάτιον τοῦτο ἐξάλη. εἰς φίλον ποιητὴν μετὰ καπνοῦ)

Φίλε, καπνὸν ἀκάπνιστον, σοῦ πέμπω νὰ καπνίσῃς·
 Τίς εἶδε, εἰς τὰ νέφη του, πόσα θὰ στιχορρογήσῃς....
 Πλὴν θὰ συγκρίνης βέβαια πῶς φεύγει ὁ καιρὸς
 ὦ, τοῦ καπνοῦ καπνός.

Μὲ τὴν χρυσὴν νεότητά χαριτοστολισμένος,
 Μὲ εὐτυχίαν κάποτε μικρὰν συνοδευμένος,
 Μ' ἐλπίδας, πόθους, μ' ἔρωτας προβαίνει ὁ καιρὸς,
 Πλὴν φεύγει ὡς καπνός.

Κι' ἐμὲ κατεγοήτευσαν νεότητος ἐλπίδες,
 Ἄλλὰ τὰς διεδέχθησαν τοῦ γήρατος ρυτίδες...
 Καὶ τῆς ζωῆς μου ἔφυγε ὁ εὐμορφος ἀνθός
 ὦ, τοῦ καπνοῦ καπνός.

Ἐμάγευσε κι' ἐμὲ ποτὲ τοῦ Περικλοῦ ἡ Κόρη
 Κ' εἰς τὴν ἀγνὴν λατρείαν μου γελῶσα μ' ἐθεώρει,
 Ἄλλ' ἔγινεν ἐρείπιον ὁ θεὸς τῆς βωμῆς
 Κι' ἔφυγεν ὡς καπνός.

Τὴν ὑπαρξίν μου ἔθελε μικρὸν ἄγγελουδάκι,
 Κι' ἐνφορογῆς μοῦ ἔφαλλε κι' ἀγάπης τραγουδάκι...
 Ἐζήλεψ τὸν ἄγγελον κι' αὐτὸς ὁ Οὐρανός
 Κι' ἔφυγεν ὡς καπνός.

Καὶ λογισμῶν τώρα καπνοὶ, ὡς σύννεφα πικρίας,
 Βρέχουν μὲ μαῦρα δάκρυα τὰ βίθη τῆς καρδίας
 Βλέπων πῶς ἐδραπέτευσεν ὁ εὐμορφος καιρὸς,
 ὦ, τοῦ καπνοῦ καπνός.

Ἐν Ληξουρίῳ 1864

Π. ΣΚΑΛΤΣΟΥΝΗΣ

ΕΙΣ ΤΗΝ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

Φύγε, σκληρή θεότης,
 'Η μία στιγμή νεκρώσου μέσ' 'ς τὰ στήθια,
 Μαύρη πραγματικότητα,
 Δυστοχισμένη, σκληρότατη ἀλήθεια,
 'Ποῦ ὅ,τι κυττάζω ἐμπρός μου τὸ νεκρώνεις,
 Ποῦ δὲν ποθεῖς νὰ τρέφω
 Μία μόνη ἐλπίδα καὶ τὸν νοῦ παγώνεις
 'Οπου τὸ βλέμμα στρέφω.
 Γιὰ σὲ ἡ ζωὴ ἐσβύσθη ἀπ' ἐμπροστά μου
 Καὶ οἱ παλμοὶ νεκρώσαν 'ς τὴν καρδιά μου.

Γιὰ σὲ κ' ἐγὼ ἐρευνᾶω
 Εἰς τὰ φοιχτὰ τῆς ἄβυσσος τὰ σκάπη,
 Καὶ πάντοτε ἀγρυπνᾶω
 Φθείροντας τὴ φτωχὴ καὶ μαύρη νείστα
 Γιὰ σὲ ζητῶ 'ς τὸν οὐρανὸ νὰ φθάσω,
 Τὸ σκέπασμα νὰ σκίσω,
 Κι' ὅ,τι ἐκεῖ μέσα κρύβει νὰ δοξάσω
 Καὶ νὰ τὸ προσκυνήσω.
 Γιὰ σὲ τὸν νοῦν ἡ σκέψις μαρτυρεῖται
 Καὶ τὴν ἀμάθεια ἡ καρδιά γυρεύει.

'Ο ἥλιος πεῦ στολιζέται
 Τὴν γῆ καὶ χύνει θάλασμο 'ς τὰ στήθια,
 Τὸν κόσμον δὲν φωτίζει,
 Γιατὶ μᾶς κρύβει τὴν φοιχτὴν ἀλήθεια.
 'Ο,τι θεωρεῖς ἐμπρός σου εἶναι ἀπάτη,
 Εἶναι φοιχτὴ μαγεία,
 'Οπου σκεπάζει ἀπ' τοῦ θνητοῦ τὸ μάτι
 Τὴν δύναμι τὴν θεία.
 Σκότος 'ς τὴ γῆ, σκοτάδι 'ς τὸν αἰθέρα,
 'Σ τὴν ἄβυσσο κρυμμένη στέκει ἡ 'μέρα.

Τὸ ἰδανικὸ πλανιέται
 'Σ τῆς ἄβυσσος τὰ ἐλόμαυρα τὰ θάθη,
 Κι' ὁ στεναγμὸς γραικνέται
 'Σ τὴν ἐκκλησιὰ μὲ τοῦ Χριστοῦ τὰ Πάθη.
 'Σ τὸ ἰδανικὸ 'ποῦ χρύσωνε τὴ χτίσι

Κ' εἶχε οὐρανὸ τὰ στήθια,
 'Ποῦ τὴ λατρεία μᾶς διδάσκει 'ς τὴ φύσι,
 'Η παγωμένη ἀλήθεια
 Γδυμνὰ, θλιμμένα τάφηκε τὰ στήθη
 Καὶ ἡ θρησκεία τῶρριξε 'στὴ λήθη.

'Ω, χρόνοι ἀπερασμένοι!
 Κις τὸν θνητὸν ἀληθινὴ θεότης,
 'Οπου 'ς τὴ γῆ κρυμμένη
 'Βρισκότουνα ἡ σκληρὴ πραγματικότητα,
 'Οπου εἰς μᾶς ἐχρύσωνε τ' ἀστέρη
 Τὴν σκέψι καὶ τὸ βῆμα,
 'Οπου ὁ θνητὸς τὸ ἰδανικὸ εἶχε φέρει.
 'Ακόμη καὶ 'ς τὸ μνήμα,
 'Οπου μέσα 'στὰ μέγαρα τὰ κρύα
 'Επαλλε τοῦ ξανθοῦ Θεοῦ ἡ καρδιά.

Τὸ βλέμμα μου γυρίζω.
 Τὴν ὀμορφίαν τῆς φύσεως νὰ θαυμάσω,
 'Σ τὸ χῶμα γονατίζω
 Κ' ἕνα θεὸ γυρεύω νὰ δοξάσω.
 Γυρεύω μία συγκίνησι 'στὰ στήθη,
 Τὰ πρῶτα ὀνειράτά μου,
 'Ενα πλᾶσμα ἀπ' τοῦ κόσμου μου τὰ πλήθη
 'Ποῦ 'ζούσαν 'στὴν καρδιά μου.
 'Ενα παλμὸ τῆς ηλικίας τῆς πρώτης
 Δὲν μ' ἄφηκες, σκληρὴ πραγματικότητα.

Φύγε, σκληρὴ θεότης,
 'Η μία στιγμή νεκρώσου μέσ' 'ς τὰ στήθια,
 Μαύρη πραγματικότητα,
 Δυστοχισμένη, σκληρότατη ἀλήθεια,
 'Ποῦ ὅ,τι κυττάζω ἐμπρός μου τὸ νεκρώνεις,
 Ποῦ δὲν ποθεῖς νὰ τρέφω
 Μία μόνη ἐλπίδα καὶ τὸν νοῦν παγώνεις,
 'Οπου τὸ βλέμμα στρέφω.
 Γιὰ σὲ ἡ ζωὴ ἐσβύσθη ἀπ' ἐμπροστά μου
 Καὶ οἱ παλμοὶ νεκρώσαν 'ς τὴν καρδιά μου

Κι' άσεμε ν' αναπνεύσω
 Τήν αύρα ποῦ γλυκὰ με περιζώνει·
 Άσεμε νά πιστεύσω
 Καί 'ς τὸ Θεὸ νά κλίνω εὐθὺς τὸ γόνυ,
 Νά αισθανθῶ τῆς άνοιξης τὰ κάλλη,
 Τὴν πρώτη μου ἡλικία,
 Ὅ,τι γλυκὸ κρύβει τῆς γῆς ἡ άγκάλη
 Νά κλείσω 'ς τὴν καρδιά.
 Ἄχ! τύφλωσε με μιᾶς τοῦ νοῦ τὸ μάτι
 Καί άσεμε νά ζῶ μέσ' 'ς τὴν άπάτη

ΣΤΕΦ. ΜΑΡΤΖΩΚΗΣ,

ΕΠΙΚΟΥΡΕΙΟΝ

Χαρήτε, φίλοι, τὴ ζωὴ, πρὶν ἢ ζωὴ σας σβῆσῃ,
 Χορεύοντας πατήσετε τὴ γῆ, πρὶν σὰς πατήσῃ...
 Μὴ λέγετε τί θὰ γενῶ! ἄχ αὔριο! ἄχ τότε!
 Ἄχ ὕστερα! ἄχ διατί! ἄχ πῶς! ἄχ ἕως πότε!
 Γερό κορμί, καλὴ καρδιά, φέρνουν χαρὰ καὶ νεύατα,
 Ὅχι πηρούνια ὀλόχρυσά, καὶ ἀσημένια πιάτα!...
 Ρουφᾶτε ὅσο ἔχετε χεῖλια ποῦ νά ρουφοῦνε,
 Τρώγετε ὅσο ἔχετε δόντια ποῦ νά μασσοῦνε....
 Δὲν ἔγεινε ὁ ἀνθρώπος, θαρρῶ, μόνο γιὰ νάχῃ
 Κόψιμο, πονοκέφαλο, πονόδοντο, συνάχι!

Εἶν' ἡ ζωὴ μας ψεύτικο πρωτοχρονιάς παιγνίδι,
 Ὡς ἐκεῖνον φαίνεται ὡμορφο ἢ π' ἀπ' ἐξω θὰ τὸ ἴδῃ,
 Χωρὶς νά γνοιάζεται γιατί ὀγλίγωρα χαλάει.
 Εἶν' ἀπὸ μέσα πρόστυχο, τσακίζεται καὶ πάει...
 Ἔτσι ἤθελε ὁ μάστορς! καλὸ, κακὸ, μεγάλο,
 Μικρὸ... αὐτὸ μᾶς χάρισε, αὐτὸ καὶ ὄχι ἄλλο...
 Χαρήτε, διασκεδάσετε μ' αὐτὸ προτοῦ χαλάσῃ,
 Γιατί τὸ ἴδιο ὁ μάστορς δὲν ἤμπορεῖ νά φτιάσῃ...
 Χαρήτε, φίλοι, τὴ ζωὴ, τὴν άνοιξὶ χαρήτε...
 Γιατί θὰ ἔρθῃ ὁ βορειάς καὶ ρόδα ΔΕΝ ΘΑ ΒΡΗΤΕ!

ΔΗΜ. ΓΡ. ΚΑΜΠΟΥΡΟΓΛΟΥΣ

ΣΤΗΝ ΧΑΡΙΤΟΒΡΥΤΗ Δ.Δα ΑΓ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΑΤΟΥ

ΓΙΑ ΤΟ ΚΑΛΟΤΕΧΝΙΚΩΤΑΤΟ ΦΙΛΟΔΩΡΗΜΑ ΤΗΣ

Σ' ἓνα κουτάκι μῶττειλες τὴν ὡμορφὴν ψυχὴ σου
 Καὶ μῶγραφες—κ' ὑπόγραφες—αὐτὴ σέλνω γιὰ δικὴ σου!
 Κι' ἄπιστος γιὰ τ' ἀτίμητο τὸ δῶρό σου, μ' ἀσοῦδα
 Ἐ' άνοιγῶ καί... γρουσῶτερη παντέχω πεταροῦδα!
 Τόση χαρὰ μ' ἐζούρλανε τὴν ἀκακὴν ψυχὴ σου
 Γιὰ δέξ... τὴν αἰχμαλωτίσα γιὰ πάντα 'ς τὸ κουτί σου!
 Καὶ τώρα πειὰ χωρὶς ψυχῆ, ψυχάρι, θὰ πλανᾶσαι,
 Ἄφοῦ 'ς ἐμὲ χάριστηκες, ψυχὴ δικὴ μου θᾶσαι.
 Κι' ὅταν νά δώσης τὴν ψυχὴ 'ς ἐκείνον σοῦ ἔλθῃ πῶθος,
 Τὴ γνήσια ἐγὼ θὰ τὴν κρατῶ, τ' ἀνδρός σου θᾶναι νάθος!
 Πάθημα-μάθημα κι' αὐτό μὰ πῶς δὲν τὸ γνωρίζεις...
 «Ἐποίλησες, ἐχάρισε, ποτέ σου δὲν ὀρίζεις!»

Ἀθῆναι Ἰανουάρ. 1887

ΠΕΤΡΟΣ ΙΑΤΡΙΑΗΣ.

ΣΤΗ ΜΑΤΙΑ ΣΟΥ

Ἐάν με κυττάζης καὶ μεθῶ, καὶ λυώνω 'ς τὴ ματιὰ σου,
 πῶς μ', ἄστρο μου, τί σκέφτεσαι; κυλοῦν ὡς τὴν καρδιά σου
 γιὰ μὲ οἱ κρυφοὶ σου στοχασμοί; πονεῖς πῶς σβῶ γιὰ σένα;
 μὴ δὲ νοῆς; μὴ ντρέπεσαι; μήπως γελᾶς μ' ἐμένα;
 Νᾶξερές πόσο αἰσθημα καὶ πόση ἀγάπη πνίγει
 τὴ σταυρωμένη μου ψυχὴ νᾶξερές, πόσα σμίγει
 ὁ λογιζμός μου ὀνειράτα καθε ποῦ σ' ἀπανταίνω,
 καὶ πῶς κρυφοπαρομιλῶ... μὴ βλέπης ποῦ σωπαίνω.
 Ἐάν βλασφῆμῇ τ' οὐρανοῦ ὁ βλασφημῶς μὲ χάρι,
 ὅταν ἡ άνοιξὶς γεννοβολᾷ, ὅταν βγαίνῃ τὸ φεγγάρι,
 καὶ ὅταν 'ς ἐν νόχτ' ἀστρόφωτη μαγεύεται ἡ ψυχὴ σου
 σωπαίνεις... κι' ὅμως πόσα λὲς μ' ἐκείνη τὴ σιωπὴ σου!
 Ἔτσι κ' ἐγὼ 'ς τὸ βλέμμα σου σωπαίνω... κ' ἡ ψυχὴ μου
 κρύβει τραγοῦδι ἀνέκφραστα σοῦ λέει μὲ τὴ σιωπὴ μου
 μὰ ἐὺ, ποῖός ξέρει τί νά λές!... ἄχ, πέ μου κ' ἓνα φέμμα,
 κι' ἄσε νά καίω, νά πνίγωμαι, νά σβῶ 'ς αὐτὸ τὸ βλέμμα,
 'ς τὸ παραθύρι τῆς ψυχῆς καὶ 'ς τῆς καρδιάς τὸ στόμα,
 καὶ νά σοῦ λέω—νεκρός γιὰ σέ—ἄχ, κύτταξέ με ἀκόμζ!

Ι. Γ. ΤΣΑΚΑΣΙΑΝΟΣ

ΟΥΓΟΥ ΦΩΣΚΟΛΟΥ

ΑΙ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΙΑΚΩΒΟΥ ΟΡΤΙΣ

(Μετάφρασις Γ. Κ. Σφήκα).

Μέρος Δεύτερον.

Ο ΛΑΥΡΕΝΤΙΟΣ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΤΗΝ

Ἰσως, ἀναγνώστᾳ μου, ἐγένεσο φίλος τοῦ Ἰακώβου καὶ ἐπιθυμεῖς νὰ μάθῃς τὴν ἱστορίαν τοῦ πάθους του· ὅπως δὲ σοὶ ἀρηγηθῶ αὐτὴν, εἰς τὸ ἐξῆς θὰ διακόπτω τὴν σειρὰν τῶν ἐπιστολῶν τούτων.

Ὁ θάνατος τῆς Δκυρέτιας ἐπηύξησε τὴν μελαγχολίαν του, ζοφερωτέραν καταστᾶσαν ὡς ἐκ τῆς ἐπιχειμένης ἐπανόδου τοῦ Ὀδοάρδου. Ἰσχνός, ὠχρός, μὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς κοίλους, πλὴν ὀλανοίκτους καὶ σκεπτινοὺς, μὲ βραχίονα τὴν φωνήν, τὰ χέρια βραδέα, περιεφέρετο ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον κεκαλυμμένος διὰ τοῦ μανδύου του, ἄνευ πύλου, καὶ μὲ τὴν κόμην ἐριμμένην ἐπὶ τοῦ προσώπου· ἐπὶ ὀλοκλήρους νύκτας ἠγρύπνει· θκίων ἀνὰ τὰς ἐξοχὰς τὴν δὲ ἡμέραν συχνάκις ὠραθῆ κοιμώμενος ὑπὸ τι δένδρον.

Ὁ Ὀδοάρδος ἐπανῆλθε συνοδευόμενος ὑπὸ νεαροῦ τινος ζωγράφου ἐκ Ρώμης ἐπανερχομένου εἰς τὴν πατρίδα του. Αὐτὴν ἐκεῖνην τὴν ἡμέραν ἀπήντησαν τὸν Ἰακώβον. Ὁ Ὀδοάρδος ἐσπευσεν ἵνα ἐναγκαλισθῆ αὐτὸν· ὁ Ἰακώβος ὡσεὶ φοβηθεὶς ὠπισθοδρόμησε. Ὁ ζωγράφος τῷ εἶπεν ὅτι ἀκούσας νὰ γίνεται λόγος περὶ αὐτοῦ καὶ τῆς εὐφούκας του, ἐπειθύμει νὰ τὸν γνωρίσῃ προσωπικῶς. — Οὗτος τὸν διέκοψεν· Ἐμὲ; — ἐγὼ, κύριέ μου, δὲν ἠδυνήθην νὰ γνωρίσω ἑμαυτὸν ἐν ταῖς ἄλλοις θνητοῖς· δὲν πιστεύω ὅμως ὅτι εἰ ἄλλοι δύνανται ποτε νὰ γνωρίσωσιν ἑαυτοὺς ἐν ἐμοί. Τῷ ἐζήτησα ἐξήγησιν λόγων τοσούτω ἀμφιβόλων· οὗτος δὲ ἀντιπάσης ἀπαντήσεως ἐδιπλώθη ἐν τῷ μανδύᾳ αὐτοῦ, εἰσέδω μεταξὺ τῶν δένδρων καὶ ἐξηφανίσθη. Ὁ Ὀδοάρδος παρεπονήθη διὰ τὴν συμπεριφορὰν ταύτην πρὸς τὸν πατέρα τῆς Θηρεσίας, ὁ ἑποῦς ἤρχιτεν ἤδη νὰ καταλαμβάνηται ὑπὸ φόβων διὰ τὸ πάθος τοῦ Ἰακώβου.

Ἡ Θηρεσία φύσεως ὀλγώτερον ὀρμητικῆς, πλὴν ἐμπαθῆς καὶ ἀφελῆς, ἐπιρρεπῆς δὲ εἰς τρυφερὰν μελαγχολίαν, ἐστερημένη ἐν τῇ μονῳταίᾳ αὐτῆς παντὸς ἄλλου ἐγκαρδίου φίλου ἐν ἡλικίᾳ καθ' ἣν αἰθανόμεθα τὴν γλυκεῖαν ἀνάγκην τοῦ ν' ἀγαπῶμεν καὶ ν' ἀγαπώμεθα, ἤρχιτε νὰ ἐμπιστευθῆται πρὸς τὸν Ἰακώβον τὴν ψυχὴν τῆς ὄλην, καὶ ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἠράσθη αὐτοῦ, ἀλλὰ δὲν ἐτόλμα ἰὰ τὰ ὁμολογήσῃ εἰς ἑαυτὴν· καὶ μετὰ τὴν ἐσπέραν ἐκεῖνην τοῦ φιλήματος ἐξῆς πολὺ συνεσταλμένη, φεύγουσα τὸν ἐραστὴν, καὶ τρέμουσα ἐνώπιον

τοῦ πατρός. Μακρὰν τῆς μητρός αὐτῆς, ἄνευ συμβόλου τινός, ἄνευ παραμυθίας, τρέμουσα διὰ τὸ μέλλον τῆς, ἐνεκα ἀρετῆς καὶ ἔρωτος κ.— τέστη μονῆς· δὲν ὠμίλει σχεδὸν ποτέ, πάντοτε ἀναγίνωσκεν, ἠμέλει καὶ τῆς ἰχνογραφίας καὶ τῆς ἀρπας καὶ τῆς περιβολῆς αὐτῆς, συχνάκις δὲ ἐφωρᾶτο ὑπὸ τῶν ὑπηρετῶν τοῦ ὀφθαλμοῦς ἔχουσα δακρυθρέκτους. Ἀπέφυγε τὰς νεαρὰς αὐτῆς φίλας ἐρχομένας χάριν τοῦ ἔαρος εἰς τοὺς Εὐγανέους λόφους· ἀπομακρυνομένη δὲ ἀπὸ πάντων καὶ ἀπ' αὐτῆς ἀκόμη τῆς ἀδελφῆς τῆς, ἐπὶ πολλὰς ἐκλήθητο ὄρας εἰς τὰ μᾶλλον ἀπόκεντρα μέρη τοῦ περιβολίου. Σιγὴ λοιπὸν καὶ δυσπιστία τις ἐβασίλευεν ἐν τῇ οἰκίᾳ ἐκεῖνη ταράξασα τὸν μνηστήρα, προσβληθέντα πρὸς τοῦτοισι ὑπὸ τῶν ὀργίλων τρόπων τοῦ Ἰακώβου μὴ δυνάμενον νὰ ὑποκριθῆ. Φύσει ὠμίλει μετ' ἐμφάτους· καὶ τοι δὲ εἰς τὰς συναναστροφὰς ἤτο σιωπηλός, μετὰ τῶν φίλων του ἤτο σταμύλος, φιλόγελος, εἰλικρινὺς δὲ καὶ ἐνίοτε ὑπερβολικῆς παιδρᾶτης. Πλὴν κατ' ἐκεῖνας τὰς ἡμέρας οἱ λόγοι του καὶ πᾶν κίνημά του ἦσαν θίαιαι καὶ πικροὶ ὡς ἡ ψυχὴ του. Παρξυθεὶς ἐσπέραν τινὰ ὑπὸ τοῦ Ὀδοάρδου δικαιολογῶντος τὴν συνθήκην τοῦ Καρποφορμίου, ἤρξατο συζητῶν, κραυγαζὼν ὡς δαιμονίων, ἀπειλῶν, πλήττων τὴν κεφαλὴν καὶ κλαίων ἐξ ὀργῆς. Εἶχε πάντοτε ἦθος ἀνεξέρτητον, ἀλλ' ὁ Κ. οὗ Γ*** μοὶ ἔλεγεν ὅτι τότε ἡ ἔμενε βεθυθισμένος εἰς τὰς σκέψεις του, ἡ συζητῶν αἴφνης ἐξωργίζετο· εἰ ὀφθαλμοὶ του ἐνεποῖουν φόβον, ἐνίοτε δὲ ἐν μέσῳ τοῦ λόγου ἐκλινε τοὺς ὀφθαλμοὺς πλήρεις δακρύων. Ὁ Ὀδοάρδος κατέστη σκεπτικώτερος καὶ ὑπωπεύθη τὴν αἰτίαν τῆς μεταβολῆς τοῦ Ἰακώβου.

Οὕτω παρῆλθεν ὄλος ὁ Ἰούνιος. Ὁ ἀτυχὴς νέος ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν καθίστατο μελαγχολικώτερος καὶ ἀσθενής· οὗτ' ἔγραψε πλέον πρὸς τὴν οἰκογένειάν του, οὔτε ἀπεκρίνετο εἰς τὰς ἐπιστολάς μου. Πολλὰκις εἶδον αὐτὸν εἰ χωρικοὶ ἀπὸ ρυτῆρος τρέγοντα ἐπὶ μακρῶν κρημνῶν, ἐν μέσῳ φραγμῶν, καὶ πηδῶντα τάφρους· ἐθαύμαζον δὲ πῶς δὲν ἔπαθε Πρωτῶν τινὰ ἐνῶ ὁ ζωγράφος τὴν πρόσοψιν ἔγραψε τῶν ὄρων, ἤκουσε τὴν φωνὴν του ἐν τῷ δάσει· ἐπλησίασεν αὐτὸν κρυφίως, καὶ τὸν ἤκουεν ἀπαγγέλλοντα μίαν σκηνὴν τοῦ Σζούλ. Τότε κατῴρωσε νὰ σχεδιάσῃ τὴν εἰκόνα τοῦ Ὀρτίς, ὅτε περισκεπτο· ἔστη ἀφοῦ προσέφερ τοὺς ἐπομένους στίχους τῆς Β'. πράξεως, σκηνῆς 1. η·

precipitoso

Già mi sarei fra gl' inimici ferri
scagliato io da gran tempo, avrei già tronca
così la vita orribile ch' io vivo. *)

Ἐπειτα τὸν εἶδεν ἀναρριχώμενον μέχρι τῆς κορυφῆς τοῦ ὄρους, ἀποφασιστικῶς βλέποντα πρὸς τὰ κάτω, μὲ ἀνοικτάς τὰς ἀγκάλας, καὶ αἴφνης σταματῶντα καὶ ἀνακραζόντα. Μῆτέρ μου! ὦ, μῆτέρ μου.

*) Πρὸ πολλοῦ ὀρμητικῶς ἔθελον ριφθῆ κατὰ τῶν ἐχθρικῶν ξιφῶν καὶ θὰ ἐτελείονον τὴν φρικώδη ταύτην ζωὴν μου.

Κυριακὴν τινα ἔμεινε νὰ γευματίσῃ παρὰ τῷ Κ.φ Τ^{***} Πικρεκάλεσε τὴν Θηρεσίαν νὰ κρούσῃ τὴν ἄρπαν, ταύτην δὲ τῇ προσέφερεν οὗτος. Ἄμα ἀρξαμένης, εἰσῆλθεν ὁ πατὴρ τῆς καὶ ἐκάθησε πλησίον αὐτῆς. Ὁ Ἰάκωβος ἐφαίετο πληρωθεὶς γλυκείας μελαγχολίας, ἡ δὲ ὄψις αὐτοῦ ἐνεψυχούτο, ἀλλ' ἔπειτα ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἐκλίνε τὴν κεφαλὴν, καὶ ἐπανεπέσει εἰς μελαγχολίαν συμπαθειστέραν. Ἡ Θηρεσία ὑπέβλεπεν αὐτὸν, προσεπάθει δὲ νὰ καταστείλῃ τὰ δάκρυά τῆς· ὁ Ἰάκωβος τὸ ἐνόησε καὶ μὴ δυνάμενος νὰ κατισχύσῃ ἑαυτοῦ ἠγέρθη καὶ ἐξῆλθεν. Ὁ πατὴρ συγκινηθεὶς ἐστράφη πρὸς τὴν Θηρεσίαν λέγων αὐτῇ· θύγατερ, θέλεις μαζὶ σου ὄλους νὰ μᾶς καταστρέψῃς; Εἰς τοὺς λόγους τούτους αἶφνης ἐξερράγη εἰς δάκρυα, ἐρίφηθ' εἰς τὰς ἀγκύλας τοῦ πατρὸς τῆς καὶ ὠλολόγησεν αὐτῷ.—Κατὰ τὴν στιγμήν ἐκείνην εἰσῆρχετο ὁ Ὀδοάρδος ἵνα καλέσῃ αὐτοὺς εἰς τὴν τράπεζαν, ἡ δὲ σάσις τῆς Θηρεσίας καὶ ἡ ταραχὴ τοῦ κυρίου Τ^{***} ἐκύρωσαν τὰς ἀμφιβολίας του. Ταῦτα ἤκουσεν ἐκ τοῦ στόματος τῆς Θηρεσίας.

Τὴν ἐπιούσαν. 7 Ἰουλίου, ὁ Ἰάκωβος ἐπορεύθη παρὰ τῇ Θηρεσίᾳ. εὐρε δὲ ἐκεῖ τὸν μνηστῆρα καὶ τὸν ζωγράφον ὅστις ἐζωγράφιζε τὴν νυμφικὴν αὐτῆς εἰκόνα. Ἡ Θηρεσία θορυβηθεῖσα καὶ τρέμουσα ἐξῆλθεν ἐσπυεσμένως ὡς λησιμονήσασά τι, ἀλλὰ διερχομένη ἔμπροσθεν τοῦ Ἰακώβου, ἐν ἀγωνίᾳ καὶ ταπεινῇ τῇ φωνῇ τῷ εἶπεν. «ὁ πατὴρ μου τὰ ἡξεῦρει ὄλα.» Οὗτος δὲν ἐκινήθη, ἀλλὰ διασκελίσας δις καὶ τρίς τὸ δωματίον ἐξῆλθε. Καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν ἐκείνην οὐδεὶς εἶδεν αὐτὸν. Ὁ Μιχαὴλ, ὅστις τὸν περιέμενε νὰ γευματίσῃ, μάτην τὸν ἐζήτησε. Παρελθόντος τοῦ μεσονυκτίου ἐπέστρεψεν εἰς τὴν οἰκίαν του. Ἐρίφηθ' ἐνδεδυμένος ἐπὶ τῆς κλίνης, καὶ ἐπεμψε τὸν ὑπηρέτην νὰ κοιμηθῇ.

Μετ' αὐτὸ πολὺ ἠγέρθη καὶ ἔγραψε.

(ἀκολουθεῖ)

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΑΡΚΟΡΑΣ

Ἐγεννήθη ἐν Κερκύρα, τῇ 21 Νοεμβρίου τοῦ ἔτους 1793, ἐκ γονέων εὐσεβῶν καὶ τὰ πρῶτα ἐν τῇ πατρίδι φερόντων—ἐκ Δονάτου Μαρκοῦ καὶ Μαρίνης, θυγατρὸς τοῦ γνωστοῦ συγγραφέως τῆς «ὑπερασπίσεως τῆς Γραικικῆς Ἐκκλησίας», Στυλιανοῦ τοῦ Βλασσοπούλου.

Ἡ φυσικὴ τοῦ Μαρκοῦ εὐφυΐα καὶ ἡ μεγίστη πρὸς τὰ γράμματα κλίσις αὐτοῦ, ἠνάγκασε τὸν πρὸς μητρὸς πάππον νὰ παράσχῃ αὐτῷ πάντα τὰ ἐν τῇ ἰδίᾳ πατρίδι ἐφικτὰ μέσα πρὸς διδασκαλίαν αὐτοῦ· ἀκολούθως δὲ προσέλαβεν αὐτὸν, ὅπως τῷ

διδάξῃ τὴν ἐλευθέριον παιδείαν, καὶ νὰ ἐκτιμᾷ τὴν θρησκείαν καὶ τὴν ἀρετὴν, ἣν «κάν θάνη τις, οὐκ ἀπόλλυται· ζῆ δ' οὐκέτ' ὄντος σώματος.» Διορῶν δὲ ὁ Βλασσοπούλος τὴν τοῦ μικροῦ Γεωργίου εὐφυΐαν, τοσοῦτον ὀργῶσαν πρὸς τὴν παιδείαν, προέτρεψεν αὐτὸν ὅπως ἐπιδοθῇ καὶ εἰς τὰ νομικά. Ὁ Μαρκοῦς εἰς τὸν Βλασσοπούλου ὀφείλει οὐχὶ ὀλίγον, καθότι διὰ τῆς διδασκαλίας αὐτοῦ καὶ συμβουλῶν, προέκοπτεν ὁσημέραι. Μετὰ τὴν ἔλευσιν τῶν Ἀγγλων ἐν Ἐπτανήσῳ, ὁ Μαρκοῦς, δὸς τὰς κεκανονισμένας ἐξετάσεις ἐνώπιον τοῦ ὑπερτάτου τῆς δικαιοσύνης Συμβουλίου, ἔλαβε τὸν διδακτορικὸν στέφανον καὶ ἤρξατο ἐξασκούμενος τὴν ἐπιστήμην του.

Δεξιὰς τυχῶν φύσεως καὶ ἐπιμελοῦς ἅμα ἀγωγῆς, ἐν ὀλίγῳ διαστήματι καιροῦ ἀνεφάνη οὐ μόνον νομολόγος οὐχὶ ἐκ τῶν τυχαίων, ἀλλ' ἀνὴρ ἐλλόγιμος καὶ πεπαιδευμένος τὴν τε θύραθεν φιλοσοφίαν καὶ τὴν ἱεράν θεολογίαν καὶ εἰδήμων τῆς ἐλληνικῆς, ἰταλικῆς, λατινικῆς, γαλλικῆς καὶ ἀγγλικῆς φωνῆς. Ἡ γλῶσσα ὅμως, ἦν μετὰ γλαφυρότητος, χάριτος καὶ καλοῦ ὕφους ἔγραφεν, ἦτο ἡ ἰταλική.

Ἐν ῥίψωμεν βλέμμα ἐπὶ τῆς ἱστορίας παρατηρεῖται ὅτι πολλάκις οἱ Πάπαι προσεπάθησαν τὴν ἔνωσιν τῶν ἐκκλησιῶν, ἀλλ' ἀπέτυχον. Ὁ Πῖος ὁ Θ'. ἤδη ἐν τῇ ἀρχῇ τῆς παπωσύνης αὐτοῦ, τῇ 6 Ἰανουαρίου τοῦ 1848, ἐξέδωκεν ἐγκύκλιον (1) πρὸς τοὺς ἀνατολικούς, προτρέπων αὐτοὺς εἰς τὴν ἔνωσιν. Ὁ Μαρκοῦς καὶ τοὶ ἀπόγονοι τῶν εὐγενῶν Λατίνων, γνωστός εἶνε ἀρκούντως ὡς ἐνθερμος τῆς ὀρθοδοξίας ὑπέρμαχος. Ὅμως ὁ καθηγητὴς τῆς θεολογίας ἐν τῷ ἡμετέρῳ Πανεπιστημίῳ κ. Διομήδης Κυριακός, τὸν Μαρκοῦν δὲν ἀναφέρει ἐν τῇ διτόμῳ ἐκκλησιαστικῇ ἱστορίᾳ, ἐν ἣ μνημονεύει καὶ κατωτέρους τοῦ Μαρκοῦ. Εἰς τὴν ἐγκύκλιον τοῦ Πάπα Πίου Θ'. πρῶτος πάντων ἀπῆντησεν ὁ Μαρκοῦς δι' ἐπιστολῆς, 1]13 Ἀπριλίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους, ἰταλιστί, πρὸς τὸν πρωτοσύγγελον καὶ τοποτηρητὴν Ἀθανάσιον Πολίτην, ἀκολούθως Μητροπολίτην Κερκύρας, καταχωρισθείσης ἐν τῇ Εφημερίδι τοῦ Ἰονίου Κράτους. Ὁ διακεκριμένος ἰσπανός, δυτικὸς ἱερεὺς Σκανδέλλας, ἐν Κερκύρα διαμένων, ἀνεσκεύασε τὸν Μαρκοῦν δι' ἐπιστολῆς πρὸς τὸν δυτικὸν ἀρχιεπίσκοπον Κερκύρας Νοστράνον, καταχωρισθείσης ἐν τῷ Portafoglio Maltese. Εἰς τὸ ἄρθρον τοῦτο τοῦ Σκανδέλα ὁ Μαρκοῦς πάραυτα ἀπῆντησεν ἰταλιστί. Ἡ ἀπάντησις αὐτῆ ἔτυχεν ἐλληνικῆς μεταφράσεως ὑπὸ

(1) Καὶ ἑλληνιστί ἐκυκλοφόρει καθ' ἅπαντα τὸν Ἑλληνισμόν.

του ἐπιφανούς καθηγήτου και λογίου Χ. Φιλητά, ὅστις τὰ μάλιστα ὠφέλησε τὴν ἰόνιον νεολαίαν διὰ τῆς διδασκαλίας του. (1)

Πρὸς τὴν ἐγκύκλιον τοῦ Πίου Θ'· κατὰ τὸν Μάϊον τοῦ ἰδίου ἔτους 1848, ἀπήντησεν ὁ Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως Ἀνθίμος ὁ ΣΤ'. Τοῦ Πατριάρχου ἡ Ἐγκύκλιος μετεφράσθη ἰταλιστὶ ὑπὸ τοῦ Μαρκοῦ και ἐξεδόθη μετὰ τοῦ κειμένου ἐν Κερκύρα ἀμέσως. (2)

Τὸ 1854 ἐν Κερκύρα ἐδημοσίευσεν ὁ Μαρκοῦς Sopra alcuni passi dell' allocuzione di Pio IX ecc. Osservazioni, αἰτινες μεταφρασθεῖσαι και ἑλληνιστὶ ὑπὸ Χ. Φιλητά, ἐξεδόθησαν σὺν τῷ κειμένῳ. Ἡ Civiltà Cattolica (ἔτ. V· τόμ. VI· σελ. 426—434) ἀνεσκεύασε τὸν Μαρκοῦν, ὅστις δὲν ἔλειψε ν' ἀνταπαντήσῃ, ὑπερασπίζων τὴν ὀρθοδοξίαν και ἑαυτὸν, ἀλλὰ ἡ Civiltà Cattolica (ἔτ. VI, τόμ. IX σελ. 187—200) ἀνταπήντησεν ἐντόνως.

Τῷ 1846 ἐξέδωκεν ἱστορικὴν μελέτην περὶ τῆς ἐν ταῖς

(1) Εἰς τὴν ἐγκύκλιον ταύτην τοῦ Πάπα Πίου Θ', ἐδημοσιεύθησαν και ἄλλαι ἀνασκευαὶ ἐν Κερκύρα. Εἰς τὴν ἐφημερίδα τοῦ Ἰονίου Κράτους ἐδημοσιεύθη ἕτερον ἄρθρον ἀνώνυμον, ὑπογραφόμενον Un figlio della chiesa Greca Orientale. Ἰταλιστὶ δὲ και ἑλληνιστὶ ἀπόκρισιν ἐξέδωτο ὁ Ἰωάννης Κασσιανὸς και σκέψεις ὁ Κερκυραῖος Ἀντώνιος Δάνδολος. Εἰς τὸν Δάνδολον ἀπάντησιν ἐξεδόθη διὰ φυλλάδιου τυπωθέντος ἐν Μελίτη φέροντος τίτλον Anvisi Amorevoli al Dr. Antonio Dandolo. Τὸ φυλλάδιον φέρει τὴν ὑπογραφὴν τοῦ Φλαμίνου Λόλλη, ἀλλ' ὁ πραγματικὸς συγγραφεὺς ἦτο ὁ Σκανδέλλας. Ὁργισθεὶς ὁ Κερκυραῖος ἐδημοσίευσεν ἀμέσως ὀγκώδη τόπον ἐν ᾧ ὑπερασπίζει ἑαυτὸν, ἀνασκευάζει πλέον ἐντελῶς τοῦ Πίου τὴν ἐγκύκλιον και τὸν ὑπερασπιστὴν τούτου, ἐπίσης δὲ λοιδορεῖ τὸν παπισμὸν δριμύτατα, ρίπτων κάπως βλήματα ἐπὶ τῆς ἱστορίας. Ὑψωσε φωνὴν κατὰ τοῦ Πίου Θ'· και ὁ Ζακύνθιος Γεώργιος Γ. Τσουκαλάς, κατὰ τοῦ πρωτείου τῶν Παπῶν, διὰ πραγματείας τῷ 1848 τυπωθείσης ἐν Φιλιππουπόλει. Ἡ πραγματεία αὕτη τοῦ Ζακυνθίου ἐπεξεργασθεῖσα και ἐπιδιορθωθείσα ἐξεδόθη τὸ δεύτερον ἐν Ἀθήναις τῷ 1865. Εἰς τὸν Πάπαν Πίον Θ'· ἀπήντησαν ὁ Κωνσταντῖος, ὁ Στούρζας κλ.

(2) Οἱ δυτικοὶ δὲν ἔλειψαν νὰ ἀνασκευάσωσι τὸν Ἀνθίμον δι' ἐκτενεστάτης πραγματείας, ἧς γενομένη μεταφράσις ἑλληνιστὶ ἐξεδόθη ἐν Ἀθήναις τῷ 1855 τύποις Α. Ψυλλιάκου και Α. Ρούσσην ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἀνασκευὴ τῆς συνοδικῆς ἐγκυκλίου Ἀνθίμου τοῦ Σχισματικοῦ» Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως.»

Ἰονίους Νήσοις Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας (1), και τῷ 1870 ἐν Κερκύρα ὀγκώδη ἱστορικὴν ἔκθεσιν γαλλιστὶ περὶ τῆς Ἐκκλησίας και τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει αὐτοκρατόρων « L'Eglise et les Empereurs à Constantinople », ὅπως ἀποδείξῃ, διὰ τῆς ἱστορίας ἀνὰ χεῖρας, τίνι τρόπῳ καθ' ὅλας τὰς ἐποχὰς ἡ Ἀνατολικὴ Ἐκκλησία τὴν ἀνεξαρτησίαν αὐτῆς ἐπιζήλωσ διέσωσεν ἀπέναντι τῆς κοσμικῆς τῶν αὐτοκρατόρων ἐξουσίας.

Ὁ Μαρκοῦς συνόφανε τὰς αὐτοῦ ἱστορικὰς μελέτας οὐχὶ ἄνευ εὐχερείας, χάριτος και γλαφυρότητος, ἀλλ' ἔστιν ὅτε, ἐκ παραδρομῆς ἴσως, περιέπεσεν εἰς ἀνακριβεῖας, και οὕτω δὲν ἐξεπλήρωσε πάντοτε εὐσυνειδήτως τὸ ἱερὸν τοῦ ἱστορικοῦ καθήκον.

Καί τοι Ἕλληνας ὁ Μαρκοῦς ἐκόσμησε τὸν ἰταλικὸν Πarnaσσὸν μετὰ τινων εὐόσμων και χαριεστάτων ποιητικῶν ἀνθῶν. Ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἐδημοσίευσεν ὠραῖα ποιημάτια, ἰδίως δύο καλὰ γουαδανιόλεια τὸ μὲν ἐπιγραφόμενον La Bocca, τὸ δὲ La Moda. Μετέφρασεν ἑλληνιστὶ τὸ ποίημα τοῦ Giusti φέρον τίτλον I più tirano imeno. Ἐξεφώνησεν ἰταλιστὶ ἐπὶ τοῦ νεκροῦ ποιητοῦ Σολωμοῦ, τὸν ἐπικήδειον λόγον, ὅστις, ἐξελληνισθεὶς, ἐξεδόθη εἰς φυλλάδιον. Ἐπίσης ἐθρήνησεν ἐπὶ τοῦ νεκροῦ τοῦ δικαστοῦ ἐν τῷ ὑπερτάτῳ Συμβουλίῳ Ἀναστασίου Ξυδιά.

Πρὸς δε συνειργάσθη και εἰς τὴν σύνταξιν τῶν Ἰονικῶν Κωδίκων και εἰς πᾶν τὸ ἀναγόμενον εἰς τὸ νέον δικαστικὸν σύστημα, τὸ ὁποῖον ἐτέθη εἰς ἐνέργειαν τῇ 1 Μαΐου τοῦ ἔτους 1841. Ἐξέδωκε δὲ και πλείστας ὄσας διατριβὰς, γαλλιστὶ ἰδίως, ἀφορώσας συμφέροντα Ἑπτανησιακά, ἐν αἷς διαλάμπει ἐκτὸς τῆς πολιτικῆς μαθήσεως και ἡ ἄκρα αὐτοῦ φιλοπατρία.

Τρεῖς ἰδὼν ὁ Μαρκοῦς ἐν Κερκύρα κυριαρχίας ἐπὶ μὲν τῶν Γάλλων ἔλαβε σπουδαίας θέσεις, ἐπὶ δὲ τῶν Ἀγγλων ἐχρημάτισε Πρωτοκολλιστῆς τοῦ ἐν Κερκύρα Ἐφετείου, Εἰσαγγελεὺς Κεφαλληνίας, γραμματεὺς τῆς Γερουσίας ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν και πολλακίς βουλευτῆς, Ἐπαρχος, μέλος και Πρόεδρος τοῦ Ὑπερτάτου Συμβουλίου τῆς Δικαιοσύνης. Μετὰ τὴν ἐθνικὴν ἀποκατάστασιν και πάλιν ἐχρημάτισεν ἀντιπρόσωπος Κερκύρας.

Ἐν πᾶσι και ἐν ἐκάστῳ τῶν ἀξιωμάτων ἰδιάζουσιν ἐξαι-

(1) Ἐδημοσιεύθη γαλλιστὶ ἐν τῇ Union Chrétienne και ἑλληνιστὶ ἐν τῷ τοῦ ἔτους 1866 Ἐθνικῷ Ἡμερολογίῳ τοῦ Μ. Βερσῶν ἐν Παρισίοις ἐκδιδομένῳ.

ρετικήν ικανότητα και δραστηριότητα αείποτε απέδειξεν.

Εἰς ἄκρον φιλόμουσος ὢν ὁ Μαρκοράς ἐχρημάτισεν αείποτε ἐν τῶν σπουδαιοτέρων μελῶν τῶν κατὰ καιροῦς ἐν Κερκύρα Ἰδρυθέντων ἰκονιοφελῶν συλλόγων, ἐν οἷς, διὰ τῶν ἐκλεκτῶν αὐτοῦ ἀναγνωσμάτων ἐπὶ διαφόρων ὑποθέσεων, συν-εχῶς τὴν τῶν ἑταίρων ὁμήγουριν κατεγοήτευσεν.

Ἀπόστὰς πάσης πολιτικῆς ἀρχῆς, διήγαγεν ἡσυχῶς τὸν ὑπόλοιπον χρόνον τῆς ζωῆς αὐτοῦ, μεταξὺ τῶν κόλπων τῆς φιλάτης οἰκογενείας αὐτοῦ. Τῇ 23 Σεπτεμβρίου τοῦ 1878 ἐξέδημησεν εἰς Κύριον, ἀφοῦ τυφλὸς ἔμεινεν σχεδὸν ἐπὶ τριετίαν.

Σ. ΔΕ ΒΙΑΖΗΣ.

ΣΕΙΡΑ ΤΩΝ ΠΟΙΗΤΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ

ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΜΑΡΤΙΝΕΛΗ

Μετ' ἀφελοῦς ὄντως φιλοκαλίας ἐξεδόθη ἐκ τῶν γιγαντείων καταστημάτων τοῦ ἐκδότου κ. Α. Κωνσταντινίδου τὸ πρῶτον τεῦχος τῶν «Ἐθνικῶν Εἰκόνων» τοῦ διακεκριμένου ποιητοῦ κ. Γ. Μαρτινέλη, ἐν ᾧ συνοπτικῶς μὲν, ἐν ἐκείνῳ δεκατετραστίχῳ, πλὴν μετ' ἀπαραμίλλου ὕψους, δυνάμεως καὶ χάριτος, ἀπεικονίζεται καὶ μία σκηνὴ ἢ ἐν πρόσωπον τοῦ μεγάλου ἡμῶν ἀγῶνος τοῦ 1821. Ἀναγκόντες μετ' ἐπιγραφίς τὸ Α' τοῦτο τεῦχος, τὴν καλλιτεχνικὴν καὶ μυροδόλον ταύτην ἀνθοδέσμη, ἐπέισθημεν ὅτι διὰ τῶν ἔργων τοῦ κ. Μαρτινέλης, οὐχὶ μόνον ἐθνικὸν διεγείρει ἐνθουσιασμὸν ἐν ταῖς καρδίαις τῶν ἀναγνωστῶν του, ἀλλὰ καὶ ὡς πρὸς τὸ τέλειον τῆς τέχνης, τὸ ἐναρμόνιον τῆς γλώσσης καθίσταται ὑπογραμμὸς ἀπομιμήσεως. Συμφωνοῦμεν πληρέστατα τῷ φίλῳ κ. Γ. Καμπούρογλου ὅτι ιεθὰ ἦτο προσβολὴ εἰς τὸ αἶσθημα τῆς Ἑλληνίδος νεολογίας πρὸ πάντων καὶ νὰ συστήσωμεν μόνον τὴν ἀπόκτησιν τοιοῦτου βιβλίου, τιμωμένου δρ. 1,50»

Ἐγὼ δὲ βέβαιος ὁ περιληγμένος συνεργάτης ἡμῶν κ. Μαρτινέλης, ὅτι αἱ ἔνωθι ὑπὲρ τῶν ἔργων του ἀσθενεῖς ἐκφράσεις ἡμῶν εἰσὶν ἀπαύγασμα εὐκρινῶς θαυμασμοῦ, ἐξ οὗ καὶ μόνου ἀνεπτύχθη ἢ πρὸς αὐτὸν ὀφειλομένη ἀγάπη μας.

Γερασίμου Θ. Βόκου ΤΑ ΠΡΩΤΑ ΠΟΙΗΜΑΤΑ μετὰ προλόγου Ἀθηνᾶς Ν. Σερμετῆ. Τύποις Α. Ἰγγλέση 1886 σελ. 64. Τιμᾶται δραχμῆς.